

Opowieść wigilijna

Charles Dickens

Materiał elektroniczny – wersja do czytania i do słuchania:

<https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/dickens-opowiesc-wigilijna/>

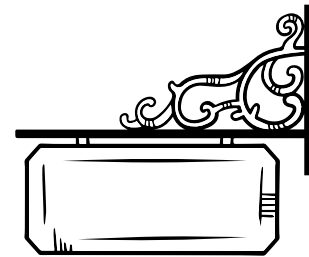
SŁOWA KLUCZE

Wigilia ▪ Boże Narodzenie ▪ świąteczna atmosfera ▪ rodzina ▪ wspomnienia ▪ chciwość ▪ pieniądze ▪ duchy ▪ śmierć

1. Duch Marleya

Ebenezer Scrooge i Jakub Marley byli wspólnikami biznesowymi, którzy przez wiele lat prowadzili wspólny interes. Mieszkali w Londynie, w połowie XIX wieku. Jakub Marley zmarł w Wigilię siedem lat temu i Scrooge był jedynym uczestnikiem na jego pogrzebie. Scrooge był jedynym przyjacielem zmarłego i jego jedynym spadkobiercą¹. Scrooge nigdy nie usunął z **szyldu**² nazwiska przyjaciela i nad sklepem nadal wisił napis „Scrooge i Marley”. Scrooge był skąpy, nieprzyjemny i nie lubił żadnych świąt. W tym roku w Wigilię do kantoru³ Scrooge’a przyszedł mały chłopiec. Chłopiec zaśpiewał kolędę i czekał na niewielką nagrodę. Niestety Scrooge bez litości kazał mu odejść. Tak samo potraktował mężczyzn, którzy zbierali datki na biednych⁴. Według niego miejsce dla niezaradnych jest w przytułkach i więzieniach. Mówił, że powinni oni umrzeć, aby nie było zbyt dużo ludzi na ziemi. Kiedy siostrzeniec Fred przyszedł złożyć mu życzenia i zaprosić na kolację wigilijną, Scrooge wyśmiał jego propozycję. Nie rozumiał radości i świątecznej atmosfery. Uważał święto Bożego Narodzenia za niepotrzebną przerwę w pracy. Zupełnie nie mógł zrozumieć dobrego humoru swego kancelisty⁵, czyli Boba Cratchita. Bob Cratchit był biednym człowiekiem i miał na utrzymaniu liczną rodzinę. Scrooge płacił mu mało pieniędzy i nie pozwalał dobrze ogrzewać pomieszczenia, w którym pracował. Scrooge niechętnie dał Bobowi wolne w Boże Narodzenie, a potem kazał mu przyjść do pracy wcześniej. Ebenezer uważał, że całe święta są niepotrzebne, a biedni ludzie nie mają żadnych powodów do zadowolenia.

Z takimi myślami wrócił Scrooge do swego ponurego domu. Pogoda tego dnia była nieładna: zimna i gęsta mgła otaczała

szylld

¹ spadkobierca – osoba, która otrzymuje majątek po zmarłej osobie

² szylld – napis z nazwą firmy

³ kantor – dawniej: biuro firmy

⁴ datki – pieniądze dla biednych, jałmużna, pieniądze przekazane na cele charytatywne

⁵ kancelista – pracownik w kancelarii – biurze firmy

wszystko dookoła. Gdy Scrooge otwierał zamek, przez chwilę myślał, że widzi w kołatce⁶ twarz swojego zmarłego wspólnika Jakuba. Otrząsnął się jednak z tego przywidzenia⁷, wszedł do mieszkania i zamknął drzwi. Włożył domowy strój oraz **szlafmycę** na głowę. Potem zjadł zimną owsiankę i chciał iść spać.

Wtedy do pokoju weszła dziwna postać, chociaż drzwi były zamknięte. Była ona przezroczysta⁸, ale było ją widać wyraźnie. Duch przedstawił się i okazało się, że kiedyś był Jakubem Marleyem. Przeżalony Scrooge zapytał, co znaczą łańcuchy, które ma na sobie widmo. Duch wyjawiał, że są one zrobione ze **szkatułek**⁹ i pieniędzy. Powiedział, że pracował na nie całe życie i tylko tym się zajmował. Nie pomagał innym ludziom, nie korzystał ze swego majątku¹⁰. Teraz cierpi, bo chciałby naprawić wyrządzone krzywdy, ale nie potrafi robić dobrych uczynków. Dlatego musi błąkać¹¹ się z tym łańcuchem jeszcze przez wiele lat. Duch powiedział jeszcze Scrooge'owi, że przyszedł do niego, aby mu pomóc zacząć nowe życie. Chciał uchronić go przed cierpieniami po śmierci. Duch zapowiedział wizytę jeszcze trzech **zjaw**¹². Pierwsza miała przyjść następnego dnia o pierwszej po północy. Druga i trzecia zjawa miały być o tej samej porze przez dwa kolejne dni. Kiedy duch wyleciał przez okno, Scrooge był pewien, że to wszystko mu się zdawało. Położył się do łóżka i zasnął, bo był bardzo zmęczony.

2. Pierwszy duch

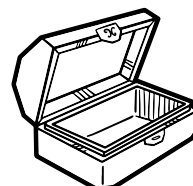
Scrooge obudził się, kiedy zegar wybijał godzinę pierwszą po północy. Zaraz też ujrzał w świetle zjawę, która okazała się Duchem Wigilijnej Przeszłości. Zjawa dotknęła go i wyleciała z nim przez okno. Zabrała go do miejsca, gdzie Scrooge spędził wiele samotnych Wigilii. W izbie¹³ szkolnej stary Scrooge zobaczył siebie jako małego chłopca. Ten mały Ebenezer nie miał przyjaciół, ale jego towarzyszami były tylko postacie z książek. Później zobaczył siebie, jak był trochę starszy. Był w tej samej izbie, kiedy przyszła po niego młodsza siostra Fan. Pocałowała go i powiedziała, że przyjechała, aby zabrać go do domu na Wigilię. Mały Scrooge był zdziwiony, że ojciec pozwolił mu wrócić na Święta do domu. Wtedy wzruszony Scrooge przypomniał sobie chłopca, który śpiewał kolędy pod jego drzwiami. Żałował, że nic mu nie dał. Duch przypomniał Scrooge'owi, że Fan wyszła za

kołatka

szlafmyca

szkatułka

duch

⁶ kołatka – służy do pukania do drzwi

⁷ przywidzenie – fałszywy obraz, który pojawia się przed oczami, iluzja

⁸ przezroczysty – transparentny

⁹ szkatułka – mała skrzyneczka na pieniądze lub biżuterię

¹⁰ majątek – pieniądze i inne dobra, bogactwo

¹¹ błąkać się – chodzić bez celu

¹² zjawa – duch

¹³ izba – sala, pokój

mąż, potem zmarła i zostawiła małe dziecko. Scrooge przypominał sobie Freda, któremu nie poświęcał uwagi i znów było mu wstyd.

Duch pokazał Scrooge'owi następny obraz. Była to wigilijna zabawa u pana Fezzwiga. Fezzwig to właściciel składu¹⁴, w którym kiedyś młody Ebenezer Scrooge miał praktykę. Pan Fezzwig traktował swoich pracowników prawie jak synów. W ten świąteczny dzień nie kazał im pracować zbyt długo. Wieczorem urządził zabawę, na którą przyszła uboga młodzież¹⁵. Najpierw były tańce, a potem poczęstunek¹⁶. Wszyscy byli bardzo szczęśliwi.

Kolejna scena przedstawia Ebenezera i młodą, piękną kobietę, która miała na imię Bella. Bella i Ebenezer byli zaręczeni. Ona powiedziała, że bardzo go kochała, ale teraz nie mogą dalej być razem. Powiedziała, że w sercu Ebenezera jest tylko **mnóstwo pieniędzy**. W tym sercu już nie ma miejsca dla ukochanej.

Zaraz po tej scenie duch pokazuje mu kolejną. Bella jest tutaj trochę starsza i siedzi w pokoju wśród swoich dzieci. W tym momencie Scrooge pomyślał sobie, że on też mógł mieć z nią szczęśliwą rodzinę. Nie chciał już dłużej oglądać tej sceny, ale duch zmusił go do tego. Mąż Belli wraca do domu i mówi żonie, że widział dziś jej starego przyjaciela, Scrooge'a. Mówi, że siedział on w swoim kantorze i był bardzo samotny. Tego już Ebenezer Scrooge nie mógł dłużej znieść¹⁷. W tym samym momencie znalazł się we własnym łóżku. Był bardzo zmęczony, więc natychmiast zasnął.

3. Drugi duch

Scrooge obudził się znowu o pierwszej w nocy. W pokoju obok spotkał kolejną zjawę. Tym razem był to Duch Tegorocznego Bożego Narodzenia. Duch powiedział, że ma przeszło tysiąc ośmiuset starszych braci. Scrooge prosił, aby zjawa zabrała go, gdzie chce, bo pragnie¹⁸ się dużo nauczyć. Powiedział, że wczorajsza wizyta była bardzo pouczająca. Duch pokazał starcowi udekorowane świątecznie sklepy i ludzi, którzy mieli dobry humor. Ludzie byli dla siebie bardzo mili i przyjaźni. Dodatkowo Duch zanosił do piekarni potrawy i dodawał do nich specjalną przyprawę. Przyprawa poprawiała smak każdego obiadu, którym częstowali się ludzie. Gdy na ulicy zdarzyła się mała sprzeczka¹⁹, przyprawa zamieniała złość w uśmiech i radość. Duch szczególnie ciepło mówił o biedakach²⁰.

wór pieniędzy

¹⁴ skład – dawniej sklep z artykułami jednego rodzaju

¹⁵ ubogi – biedny; młodzież – młodzi ludzie

¹⁶ poczęstunek – jedzenie

¹⁷ znieść – wytrzymać: „nie mogę tego znieść” – nie mogę wytrzymać

¹⁸ pragnie – bardzo chce

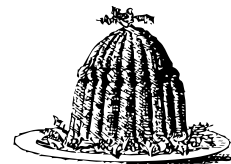
¹⁹ sprzeczka – kłótnia, awantura

²⁰ biedak – człowiek, który nie ma pieniędzy na życie

Duch zabrał Scrooge'a do ubożego domku jego pracownika Boba. Bob i jego rodzina siedzieli przy stole wigilijnym. Bob miał żonę i sześcioro dzieci. Najstarsza córka, Marta, pracowała w salonie krawieckim, a najmłodszy syn był chory i chodził o **kulach**²¹. Gęś na stole Cratchitów nie była duża, a świąteczny **pudding**²² był bardzo mały. Byli skromnie ubrani, ale pełni radości. Cieszyli się ze wszystkiego. Bob wznosił toast²³ za swojego pracodawcę Scrooge'a. Na początku pani Cratchit nie chciała pić za zdrowie człowieka, który jest taki skąpy²⁴. Uważała, że płaci on jej mężowi za niskie wynagrodzenie²⁵. Bob przypomniał, że są jednak święta. W końcu żona i jej dzieci wzniosły wymuszony toast, ale atmosfera była ponura. Scrooge zawstydził się i wzruszył. Zapytał ducha, czy najmłodszy chłopiec, Tim, będzie żył. Otrzymał odpowiedź, że nie, jeżeli nic się nie zmieni. Duch przypomniał słowa Scrooge'a, że jeśli dziecko jest chore i musi umrzeć, niech zrobi to szybko, żeby nie było zbyt dużo ludzi na świecie. Kiedy Scrooge usłyszał te słowa, to bardzo się zawstydził.

kule

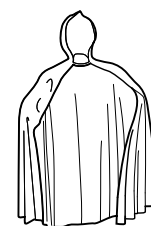

pudding

W kolejnej scenie duch pokazał Scrooge'owi górników. Górnicy ciężko pracują, ale nigdy nie zapominają o świętach. Tak samo ciężko pracują latarnicy w latarniach morskich i marynarze na statkach.

Następnie odwiedzili Freda – siostrzeńca Scrooge'a. W domu było dwanaście osób. Jedli wieczerzę²⁶, a następnie śpiewali, tańczyli i grali w różne gry. Wszyscy dobrze się bawili. Fred wciąż się śmiał i ciepło mówił o swoim wujku. Uważał, że dziwak z niego, a jego wady sprawiają mu tylko kłopot. Wznosił toasty za zdrowie wujaszka²⁷. Obiecował, że w każde święta będzie go odwiedzał i składał mu życzenia. Miał nadzieję, że Scrooge kiedyś w końcu zmieni opinię na temat świąt. Scrooge słuchał, jak wszyscy rozwiązywali zagadki. Potem sam krzyczał poprawne odpowiedzi, bo zapomniał, że go nie widzą. Cieszył się wraz z nimi i żałował, że nie przyjął zaproszenia od Freda.

Z każdą chwilą duch zmieniał się, starzał się. Powiedział, że jego życie trwa bardzo krótko i kończy się dziś o północy. Nagle Scrooge zauważył bardzo chude nogi, które wystawały spod **opończy**²⁸ ducha. Okazało się, że duch pod spodem ma dwoje

opończa

²¹ kule – kije, które pomagają przy chodzeniu, kiedy nogi są chore

²² pudding – rodzaj angielskiego ciasta

²³ toast – formułka słowna, w której mówimy z jakiej okazji pijemy kieliszek alkoholu, na przykład życzy komuś zdrowia, pamiętamy o kimś

²⁴ skąpy – ktoś, kto nie lubi dzielić się tym, co ma

²⁵ wynagrodzenie – pieniądze za pracę

²⁶ wieczerza – dawniej kolacja

²⁷ wujaszek – zdrobniale, z uczuciem wujek

²⁸ opończa – rodzaj dawnego płaszcza z kapturem, peleryna z kapturem

brudnych dzieci. Ich odzież²⁹ była poszarpana. Duch wyjaśnił, że są to dzieci, które szukają pomocy przed okrutnymi³⁰ ojcami. Chłopiec to symbol Ciemnoty³¹, a dziewczynka to symbol Nędzy³². Scrooge poczuł litość i zapytał, dlaczego te dzieci nie mają domu. Zjawa zacytowała słowa Scrooge'a, że przecież pełno jest więzień i domów poprawczych. Kiedy Scrooge to usłyszał, znów było mu bardzo wstyd. Zegar wybił północ i duch odszedł.

4. Trzeci duch

Scrooge zobaczył nową osobę, ubraną w płaszcz z kapturem. Pomyślał, że ma przed sobą Ducha Przyszłych Wigilii. Choć zjawa ciągle milczała, starzec jej zaufał. Prosił, aby prowadziła go tam, gdzie chce, ponieważ bardzo pragnie stać się lepszym człowiekiem. Duch przeniósł Scrooge'a na giełdę³³ w Londynie. Kupcy rozmawiali tu wyłącznie o pieniądzach, ale Scrooge usłyszał też rozmowę o śmierci jakiegoś człowieka. Żartowali na temat tego, ile trzeba zapłacić, aby ktoś poszedł na pogrzeb tego człowieka. Następnie Scrooge zobaczył na ulicy dwóch mężczyzn, którzy także wspomnieli bez emocji o śmierci jakiegoś człowieka. Duch zaprowadził Scrooge'a do dzielnicy, która była biedna i niebezpieczna.

W brudnej **chacie** stary łotr³⁴ odbierał od trzech osób drobniaczki, które te zabrały z domu jakiegoś zmarłego człowieka. Jedną z osób była służąca³⁵ zmarłego, drugą jego praczka³⁶, a trzecią karawaniarz³⁷. Każda z nich ukradła coś z domu i teraz przyszła to sprzedać. Były to między innymi zastony z łóżka, koc oraz jedwabna koszula, która została zabrana z ciała zmarłego. Scrooge patrzył na to przerażony, a duch zaprowadził go do domu zmarłego. W domu leżał nieboszczyk³⁸, którego wszyscy opuścili i okradli ze wszystkiego. Zjawa pokazała Scrooge'owi trupa³⁹. Trup był przykryty materiałem. Scrooge chciał zobaczyć, kto jest tym zmarłym, ale bał się podnieść materiał. Scrooge rozumiał, że samotne i egoistyczne życie, jakie miał do tej pory, doprowadziło go do takiej śmierci.

chata

²⁹ odzież – ubranie

³⁰ okrutny – bardzo zły, straszny

³¹ ciemnota – brak wiedzy, brak edukacji, zacofanie

³² nędza – ubóstwo, bieda, brak pieniędzy na życie

³³ giełda – instytucja, w której specjaliści finansowi inwestują, kupują i sprzedają papiery wartościowe oraz waluty

³⁴ łotr – człowiek, który robi złe rzeczy

³⁵ służąca – dawniej kobieta, która zajmuje się domem, pomoc domowa

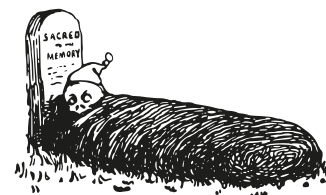
³⁶ praczka – kobieta, która pierze rzeczy

³⁷ karawaniarz – kierowca pojazdu do przewożenia zmarłych (karawanu)

³⁸ nieboszczyk – zmarła osoba

³⁹ trup – ciało zmarłej osoby

Poprosił ducha, aby pokazał mu ludzi, których poruszyła śmierć tego człowieka. Zjawa pokazała Scrooge'owi biedną rodzinę z dziećmi, która dowiedziała się właśnie o śmierci swego wierzyciela⁴⁰. Rodzina ucieszyła się, bo dzięki tej śmierci dostała więcej czasu na spłatę długu⁴¹. Scrooge był poruszony, ale wciąż nie wiedział, dlaczego nigdzie nie widzi siebie w przyszłości. Poprosił znów ducha, pokazał mu ludzi, których czyjaś śmierć naprawdę zmartwiła. Duch przyprowadził go do domu Cratchitów, w którym była cisza i smutek. Ubrani na czarno Cratchitowie wspominali małego Tima, który umarł. Cierpieli i płakali. Obiecali sobie, że nigdy nie zapomną swego biednego synka i braciszka. Następnie duch postanowił powiedzieć Scrooge'owi, kim był ten nieboszczyk, którego widzieli wcześniej. Przerażony Scrooge'a dowiedział się, że tym człowiekiem był on sam. Gdy zobaczył na cmentarzu swój **grób**, to zaczął płakać. Przekonywał ducha, że zrozumiał już wszystkie błędy, które popełnił w swoim życiu i bardzo ich żałuje. Obiecywał, że stanie się lepszym człowiekiem. Przrzekał, że odtąd będzie obchodził każde święta Bożego Narodzenia.

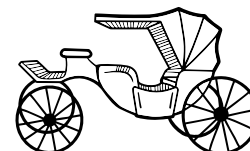

grób

5. Zakończenie

Gdy Scrooge obudził się rano, był bardzo szczęśliwy. Cieszył się, że słyszy dzwony z kościoła, że za oknem pada śnieg. Cieszyły go też zastony łóżka, które wisały na swoim miejscu. Dziękował duchowi Jakuba Marleya i powtarzał, że odtąd będzie „żył w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości”. Zorientował się, że duchy pomogły mu w ciągu jednej nocy i nie stracił on tegorocznych Świąt.

Scrooge kupił w sklepie największego indyka i wysłał go jako prezent **dorożką** do Cratchitów. Następnie Scrooge ubrał się i wyszedł z domu. Na ulicy spotkał mężczyznę, który zbierał pieniądze na biednych. Scrooge poprosił, aby mężczyzna przyszedł do biura jego firmy po datkę. Było to bardzo dużo pieniędzy. Następnie Scrooge poszedł do swego siostrzeńca Freda na świąteczny obiad. Wszyscy przywitani Scrooge'a z wielką radością. Ebenezar Scrooge bawił się wspaniale.

dorożka

Następnego dnia po Bożym Narodzeniu Scrooge poszedł do swego kantoru, gdyż bardzo chciał przytapać⁴² kancelistę na spóźnieniu. Kiedy Bob przeproszał za spóźnienie, to Scrooge wcale się nie gniewał. Dał nawet podwyżkę swojemu pracownikowi. Kancelista był w szoku.

Scrooge rzeczywiście stał się innym człowiekiem. Pomagał Cratchitom i opiekował się Timem. Tim nie umarł. Scrooge

⁴⁰ wierzyciel – osoba, od której pożyczylimy pieniądze

⁴¹ dług – pożyczone pieniądze, które trzeba oddać

⁴² przytapać – znaleźć kogoś w kłopotliwej sytuacji

stał się „dobrym przyjacielem, tak dobrym chlebodawcą⁴³, tak dobrym człowiekiem”. Duchy nigdy już nie musiały się pojawiać. Na ludzi, którzy wyśmiewali tę zmianę, patrzył bez złości, a jego serce było wesołe.

ĆWICZENIA PRZED CZYTANIEM

1. Czy lubisz święta i uroczystości, które obchodzi⁴⁴ się w twoim kraju i w twojej rodzinie? Jak nazywają się te święta i kiedy obchodzi się te święta?

2. W polskim kalendarzu mamy wiele okazji do świętowania. Proszę wpisać nazwę święta do odpowiedniej kategorii.

Wielkanoc ▪ Święto Niepodległości ▪ urodziny ▪ Dzień Flagi ▪ imieniny ▪ ślub ▪
Święto Narodowe Trzeciego Maja ▪ chrzest ▪ Wszystkich Świętych ▪ Boże Narodzenie ▪
Zaduszki ▪ Dzień Matki ▪ andrzejki ▪ mikołajki

święta państwowe: _____

święta religijne: _____

uroczystości publiczne: _____

uroczystości prywatne: _____

TO WAŻNE!

Boże Narodzenie to jedno z najważniejszych chrześcijańskich świąt religijnych. Boże Narodzenie rozpoczyna się wieczorem 24 grudnia. Ten wieczór to Wigilia. W Wigilię wieczorem na uroczystej kolacji spotyka się cała rodzina. Wtedy dzielimy się opłatkiem i składamy życzenia, dostajemy prezenty świąteczne, a przy choince śpiewamy kolędy. Świętujemy dwa dni, to znaczy 25 i 26 grudnia. Wigilia i Boże Narodzenie to magiczny i rodzinny czas, na który czekamy cały rok. Z Wigilią i Bożym Narodzeniem łączy się wiele tradycji.

3. Proszę uzupełnić krzyżówkę wyrazami podanymi w ramce.

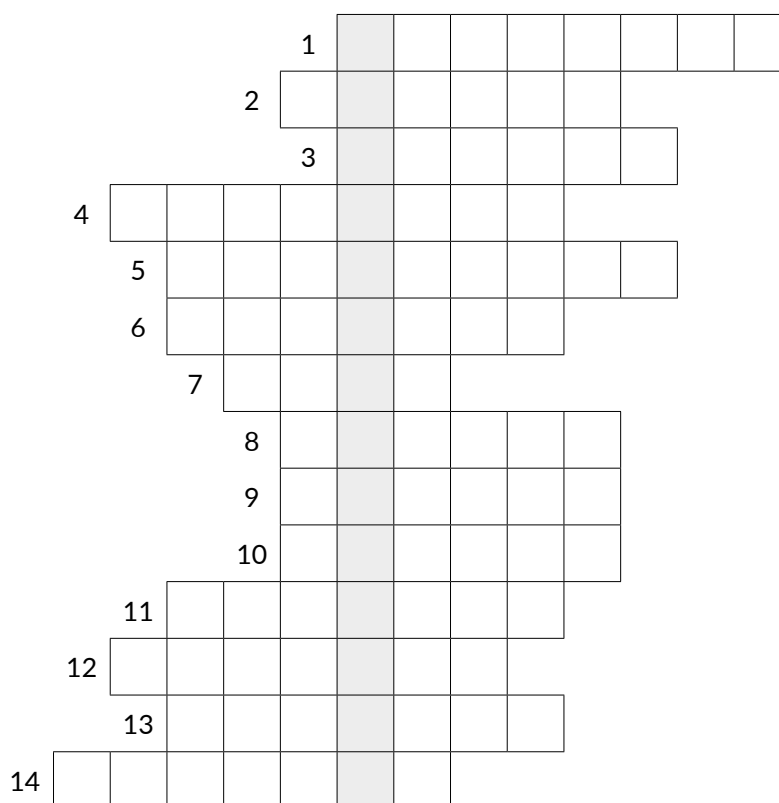
bombki ▪ wigilia ▪ Betlejem ▪ pasterka ▪ opłatek ▪ szopka ▪ żóbek ▪ adwent ▪
jasełka ▪ dwanaście ▪ karp ▪ choinka ▪ kolęda ▪ gwiazda

1. Tam urodził się Jezus.
2. Piosenka o Bożym Narodzeniu.
3. Łóżeczko Jezusa.
4. Msza w noc wigilijną.
5. Liczba potraw na wigilijnym stole.

⁴³ chlebodawca – pracodawca, osoba dla której pracujemy

⁴⁴ obchodzić – świętować, celebrować

6. Prowadziła pasterzy do Betlejem.
7. Tradycyjna ryba na Święta.
8. Na choince.
9. Czas przygotowania do Świąt.
10. Obórka z drewnianymi figurkami.
11. Sztuka teatralna o Bożym Narodzeniu.
12. Pod nią prezenty.
13. 24 XII to...
14. Dzielimy się nim podczas Wigilii.

Hasło: _____

4. Jeśli obchodzisz Boże Narodzenie, to proszę napisać, czym dla ciebie są te Święta.

Święta Bożego Narodzenia to czas: _____

ĆWICZENIA W TRAKCIE CZYTANIA

5. Proszę podkreślić wyrazy dotyczące bohaterów – imiona, zawody, relacje rodzinne i służbowe.

ĆWICZENIA PO PRZECZYTANIU TEKSTU

6. Proszę wpisać bohaterów w odpowiednie miejsce tabeli.

postacie realne	postacie fantastyczne	postacie realne w świecie fantastycznym
<i>Ebenezer Scrooge</i>	<i>duch Jakuba Marleya</i>	<i>rodzina Fezzwigów</i>

7. Proszę ułożyć plan wydarzeń we właściwej kolejności.

A	1	<i>Marley umiera, a Scrooge zostaje właścicielem firmy.</i>
B		<i>Scrooge rozmawia z mężczyznami, którzy zbierają jałmużnę⁴⁵.</i>
C		<i>Duch Wigilijnej Przeszłości odwiedza bohatera.</i>
D		<i>Duch Przyszłych Wigilii odwiedza bohatera.</i>
E		<i>Pracownik prosi Scrooge'a o dzień wolny 25 XII.</i>
F		<i>Ebenezer Scrooge obiecuje poprawę swojego zachowania.</i>
G		<i>Duch Tegorocznych Świąt odwiedza bohatera.</i>
H		<i>W noc wigilijną w domu Scrooge'a pojawia się duch Jakuba Marleya.</i>
I		<i>Scrooge wyrzuca chłopca, który śpiewa kolędy.</i>
J		<i>Siostrzeniec Fred zaprasza wuja na świąteczny obiad.</i>
K	11	<i>Scrooge świętuje najwspanialsze Boże Narodzenie w swoim życiu.</i>

8. Proszę zanotować, kiedy rozgrywają się wydarzenia.

- czas realny: _____

- czas fantastyczny: _____

⁴⁵ jałmużna – dobrowolne datki, pieniądze dla biednych

9. Proszę uzupełnić informacje o kolejnych zjawach i ich wizytach.

Duch wygląd, symboliczne znaczenie	Cel wizyty	Przesłanie, nauka
1)		
2)		
3)		
4)		

10. Proszę dopasować definicje do cech Scrooge'a.

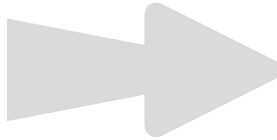
A	<i>antypatyczny</i>	1	cieszy się życiem
B	hojny	2	przyjaźni się z ludźmi i światem
C	zamknięty w sobie	3	dobroduszny, pełen litości
D	radosny	0	<i>niesympatyczny, niemiły dla innych</i>
E	skąpy	4	nie interesuje się losem innych, ignoruje innych
F	opryskliwy	5	ciągle niezadowolony
G	współczujący	6	dzieli się dobrami materialnymi z innymi
H	szczęśliwy	7	nie ma przyjaciół i rodziny
I	samotny	8	chciwy
J	empatyczny	9	czuje satysfakcję, jest mu dobrze
K	przyjacielski	10	introwertyk
L	obojętny	11	rozumie uczucia innych
Ł	zgorzkniały	12	niekulturalnie odzywa się (mówi) do innych

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	Ł
0												

11. Proszę pogrupować wyrażenia dotyczące Scrooge'a.

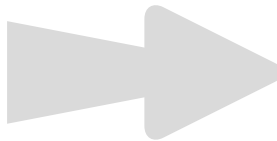
antypatyczny ▪ hojny ▪ zamknięty w sobie ▪ radosny ▪ skąpy ▪ opryskliwy ▪ współczujący ▪ szczęśliwy ▪ samotny ▪ chciwy ▪ empatyczny ▪ przyjacielski ▪ obojętny ▪ zgorzkniały

Scrooge **przed**
spotkaniem
duchów

antypatyczny

Scrooge **po**
spotkaniu
z duchami

hojny

12. Proszę objaśnić pojęcie.

metamorfoza - _____

13. Proszę zapisać słownie daty uroczystości, świąt państwowych i religijnych.

0. Chryścijanie obchodzą Wigilię dwudziestego czwartego grudnia (24.12).

1. Nowy Rok zaczyna się _____ stycznia (01.01).

2. Dzień Babci jest _____ stycznia (21.01).

3. Walentynki zawsze obchodzimy _____ lutego (14.02).

4. Wielkanoc obchodzimy wiosną, to święto ruchome - czasem jest w _____ (marzec), a czasem w _____ (kwiecień).

5. W maju świętujemy Dzień Konstytucji _____ Maja (03.05), a _____ maja (26.05) - Dzień Matki.

6. Każde dziecko czeka na Dzień Dziecka, który jest _____ czerwca (01.06).

7. W _____ (lipiec) i w _____ (sierpień) mamy wakacje!

